

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Φεβρουαρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 35

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4666

Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Σκοπός (άρθρο 1 της Οδηγίας)

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 (ΕΕL 132/21.5.2016) με την οποία καθορίζονται:

α) οι προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής για περίοδο που υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και τα δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών και, κατά περίπτωση, των μελών της οικογένειάς τους για τους σκοπούς της έρευνας, των σπουδών, της πρακτικής άσκησης ή της εθελοντικής υπηρεσίας,

β) οι προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής και τα δικαιώματα των ερευνητών, και, όπου ισχύει, των μελών της οικογένειάς τους, και των σπουδαστών που αναφέρονται στην περίπτωση α' στην Ελληνική Επικράτεια εφόσον η Ελλάδα δεν είναι το πρώτο κράτος - μέλος που χορήγησε την άδεια διαμονής στον πολίτη τρίτης χώρας βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 2 Συμπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80) (άρθρο 3 της Οδηγίας)

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαθίστανται οι περιπτώσεις μα), μβ), μγ), μστ)

και μζ) και προστίθενται μετά την περίπτωση ξθ) περιπτώσεις οα) έως οζ). Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού:

α) Αλλοδαπός είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που είναι ανιθαγενής.

β) Πολίτης τρίτης χώρας είναι το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ) Ανιθαγενής είναι το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 139/1975 (Α' 176).

δ) Πολίτης της Ένωσης: Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους - μέλους της Ένωσης.

ε) Αντικειμενικά στερούμενος διαβατηρίου: πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αποδεικνύει αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού με διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων.

στ) Πρόσφυγας: Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης.

ζ) Δικαιούχος διεθνούς προστασίας: Ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής στον οποίο έχει χορηγηθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή καθεστώσ πρόσφυγα ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας.

η) Δικαιούχος επικουρικής προστασίας: Με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του π.δ. 141/2013, ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ή στην περίπτωση ανιθαγενούς στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη, κατά την έννοια του άρθρου 15 του π.δ. 141/2013 και που δεν μπορεί, ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί, να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

θ) Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία: Το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της εξέτασης του αιτήματός του από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές παραλαβής και του επιτρέπεται την

παραμονή στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί του αιτήματος.

ι) Ασυνόδευτος ανήλικος είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, το οποίο φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή πρακτική και για όσο χρόνο κανένα υπεύθυνο ενήλικας δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδο του στην Ελλάδα.

ια) Θύμα εμπορίας ανθρώπων είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 323Α, 339 παράγραφος 1 και 3, 342 παράγραφος 1 και 2, 348 παράγραφος 2, 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, ανεξάρτητα από το εάν αυτό έχει εισέλθει στη χώρα νόμιμα ή παράνομα. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, κατά το προηγούμενο εδάφιο, είναι το θύμα του εγκλήματος του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα, όταν αυτό είναι ανήλικος.

Ο χαρακτηρισμός «θύμα εμπορίας ανθρώπων» αποδίδεται με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο αμέσως μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης για έγκλημα που προβλέπεται στα άρθρα 323Α, 339 παράγραφος 1 και 3, 342 παράγραφος 1 και 2, 348 παράγραφος 2, 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Π.Κ. όσο και πριν ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από αυτά τα αδικήματα. Στην τελευταία περίπτωση, για την έκδοση της εν λόγω Πράξης απαιτείται έγγραφη γνωμοδότηση, που συντάσσεται από δύο (2) επιστήμονες με ειδικότητα ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, οι οποίοι υπηρετούν σε Υπηρεσία ή σε Μονάδα Προστασίας και Αρωγής των άρθρων 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003, όπως αυτό ισχύει, ή στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, ΜΚΟ ή στο ΔΟΜ ή σε Διεθνείς Οργανώσεις ή σε άλλους εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους από το κράτος φορείς προστασίας και αρωγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003. Η Πράξη χαρακτηρισμού εκδίδεται ανεξαρτήτως εάν το θύμα συνεργάζεται με τις δικαστικές Αρχές, σε όσες περιπτώσεις ο ανωτέρω Εισαγγελέας κρίνει, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέα Εφετών, ότι συντρέχουν οι όροι του άρθρου 1 παράγραφος 2 του π.δ. 233/2003 ή ότι το θύμα δεν συνεργάζεται εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά προσώπων της οικογένειάς του που βρίσκονται στην Ελλάδα ή στη χώρα της προέλευσής του ή οπουδήποτε αλλού και ότι, εάν αυτό δεν προστατευθεί ή εάν απομακρυνθεί από τη χώρα, αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται και για την περίπτωση χαρακτηρισμού προσώπου ως «θύματος παράνομης διακίνησης μεταναστών», όπως ορίζεται στην περίπτωση ιβ' του παρόντος άρθρου.

ιβ) Θύμα παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι τόσο το φυσικό πρόσωπο, για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 29 παρ-

γραφοί 5 και 6 και 30 του παρόντος, όταν τελούνται από εγκληματικές οργανώσεις, κατά το άρθρο 187 παράγραφος 1 του Π.Κ., πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, εφόσον αυτό έχει εισέλθει στη χώρα παράνομα.

ιγ) Παράνομη παραμονή: Παρουσία στην Ελληνική Επικράτεια πολίτη τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή έχει πάψει να πληροί, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του Κανονισμού 562/2006 (Κώδικας Συνόρων του Σένγκεν) ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής της κείμενης νομοθεσίας.

ιδ) Ομοιόμορφη Θεώρηση (Visa C): Ομοιόμορφη θεώρηση τύπου C είναι η θεώρηση που ισχύει για ολοκληρωτή την επικράτεια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν τις διατάξεις του κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων και χορηγείται ενόψει διέλευσης από ή πρόθεσης παραμονής στην επικράτεια των κρατών - μελών, η οποία δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών στο έδαφος των κρατών - μελών της ενισχυμένης συνεργασίας Σένγκεν.

ιε) Θεώρηση Μακράς διάρκειας (Εθνική θεώρηση - Visa D): Θεώρηση εισόδου D είναι η εξουσιοδότηση που χορηγείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια για διάστημα που υπερβαίνει τις 90 ημέρες και μπορεί να ανέλθει έως 365 ημέρες, με βάσει αντίστοιχες για το καθεστώς διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις ή το ενωσιακό δίκαιο.

ιστ) Άδεια διαμονής (οριστικός τίτλος διαμονής) είναι κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 περίπτωση α' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (EEL 157/15.6.2002), όπως κάθε φορά ισχύει, και βάσει της οποίας, επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια.

ιστι) «Ενιαία άδεια»: άδεια διαμονής που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, (EEL 157, 15.6.2002), όπως ισχύει, στην οποία αναγράφονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας, βάσει της οποίας επιτρέπεται στον πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια με σκοπό την εργασία.

ιζ) Βεβαίωση κατάθεσης αίτησης: Έγγραφο πιστοποίησης προσωρινής νόμιμης διαμονής, ετήσιας διάρκειας, που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών που αφορούν σε χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη. Η βεβαίωση αυτή δεν παρέχει δικαίωμα κυκλοφορίας εντός του χώρου Schengen. Σε έκτακτες περιστάσεις δύναται να παρέχει δικαίωμα εξόδου του κατόχου της

προς άλλη τρίτη χώρα εκτός κρατών - μελών Σένγκεν, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Στην περίπτωση αυτή, τίθεται προθεσμία επιστροφής, μετά την πάροδο της οποίας ο κάτοχος της βεβαίωσης δεν γίνεται πλέον δεκτός στο ελληνικό έδαφος.

ιη) Ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής: Προσωρινός τίτλος διαμονής που χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών που τελούν σε καθεστώς δικαστικής προστασίας ο οποίος δεν επιτρέπει στον κάτοχό του ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ιθ) Αποδεικτικό φορολογικών υποχρεώσεων: Επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης, εφόσον είχε υποβληθεί φορολογική δήλωση το προηγούμενο έτος ή επικυρωμένο αντίγραφο υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης, εάν κατά το έτος υποβολής της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής υπεβλήθη για πρώτη φορά φορολογική δήλωση.

κ) Μετάκληση: Διαδικασία, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης.

κα) Απασχόληση: Η άσκηση δραστηριοτήτων που καλύπτουν οποιαδήποτε μορφή εργασίας ρυθμιζόμενη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική για λογαριασμό ή υπό τη διεύθυνση ή/και την εποπτεία εργοδότη.

κβ) Σύμβαση εργασίας: Έγγραφο συμφωνία με την οποία ο μισθωτός αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει επί ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του υπό τις οδηγίες και τον έλεγχο του εργοδότη, ο δε εργοδότης πρέπει να καταβάλει το συμφωνηθέντα μισθό και να παρέχει κάθε προστασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η σύμβαση εργασίας διέπεται κυρίως από τους εκάστοτε ισχύοντες ειδικούς εργατικούς νόμους και από τις διατάξεις του άρθρου 648 του Α.Κ..

κβί) Εργαζόμενος τρίτης χώρας: Κάθε πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια και ο οποίος διαμένει νομίμως και του έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία ή άδεια διαμονής με δικαίωμα εργασίας, στο πλαίσιο εξαρτημένης σχέσης εργασίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

κγ) Παροχή υπηρεσιών ή έργου: Εργασία για την εκτέλεση υπηρεσίας ή έργου, η οποία δεν υποβάλλεται σε νομική και προσωπική εξάρτηση ή έλεγχο από τον εργοδότη και επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

κδ) Εποχική εργασία: Δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως έξι (6) συνολικά μήνες, ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών, σε τομέα εποχικής απασχόλησης με περιοδικό χαρακτήρα εντός του έτους. Ως τέτοιοι νοούνται τομείς που σχετίζονται με εποχικές συνθήκες, κατά τη διάρκεια των οποίων το αναγκαίο επίπεδο εργατικού δυναμικού είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για τις συνήθεις δραστηριότητες.

κε) Εποχικά εργαζόμενος: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο κατοικίας του σε τρίτη χώρα και

διαμένει νόμιμα και προσωρινά για λόγους απασχόλησης στην Ελληνική Επικράτεια σε τομέα δραστηριότητας που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του πολίτη τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα.

κστ) Εργαζόμενοι ειδικού σκοπού: Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας, ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας.

κζ) Άδεια για προσωρινή διαμονή: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, για συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού.

κη) Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα: Η δραστηριότητα που αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση, καθώς και από κάθε άλλη επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος.

κθ) Επενδυτική δραστηριότητα: Η πραγματοποίηση επένδυσης που έχει, κατά αρμόδια κρίση, θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την εθνική οικονομία.

λ) Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα: Πολίτες τρίτων χωρών που διαθέτουν επαρκείς πόρους σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

λα) Οικογενειακή επανένωση: Η είσοδος και η διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά από την είσοδό του στη χώρα.

λβ) Συντηρών: Ο πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

λγ) Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας:

α. Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα.

β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτό, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν.

λδ) Αυτοτελές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που έχουν γίνει δεκτά στην Ελληνική Επικράτεια για λόγους

οικογενειακής επανένωσης, το οποίο διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λε) Μέλος οικογένειας Έλληνα πολίτη:

(α) ο/η σύζυγος,

(β) ο/η συντρόφος με τον/την οποίο/α ο/η Έλληνας πολίτης έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης εφόσον τούτο καταρτίστηκε στην Ελλάδα ή ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής,

(γ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας: οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων ή των συντρόφων, οι οποίοι είναι κάτω των 21 ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου, όπως ορίζεται στην περίπτωση β' κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

(δ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι συντηρούμενοι απευθείας ανιόντες, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συντρόφου, όπως ορίζεται στην περίπτωση β1,

(ε) κάθε άλλο μέλος της οικογένειας Έλληνα πολίτη ή του ετέρου των συζύγων ή συντρόφων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, το οποίο δεν εμπίπτει στα αναφερόμενα στις ανωτέρω περιπτώσεις πρόσωπα, εφόσον το μέλος τούτο συντηρείται από Έλληνα πολίτη ή τον έτερο των συζύγων ή των συντρόφων και σοβαροί λόγοι υγείας καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του εν λόγω μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα πολίτη.

λστ) Προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής: Το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας Έλληνα που διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση.

λζ) Επί μακρόν διαμένων είναι ο πολίτης τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 89 και 90 του παρόντος Κώδικα.

λη) Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος: Κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές κατά την ένταξη του πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος και με βάση την οποία επιτρέπεται σε αυτόν να διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) με αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «Για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών» (ΕΕ L 157/15.6.2002).

λθ) Πρώτο κράτος - μέλος: Το κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ενέταξε πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για πρώτη φορά.

μ) Δεύτερο κράτος - μέλος: Κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλο από εκείνο που ενέταξε για πρώτη φορά στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος πολίτη τρίτης χώρας και στο οποίο ο εν λόγω επί μακρόν διαμένων ασκεί το δικαίωμα διαμονής του.

μα) Σπουδαστής: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος έχει γίνει δεκτός σε Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στον οποίον επετράπη η είσοδος στην Ελληνική Επικράτεια για να έχει ως κύρια δραστηριότητα την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση τίτλου τριτοβάθμιων σπουδών αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, ήτοι διπλώματος, πιστοποιητικού ή διδακτορικού σε ίδρυμα τριτοβάθμιας

εκπαίδευσης, που τυχόν συμπεριλαμβάνει προπαιδευτικό κύκλο για τις εν λόγω σπουδές βάσει του εθνικού δικαίου ή υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

μβ) Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Κάθε είδος Ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι ή θεωρείται αναγνωρισμένο δυνάμει του εθνικού δικαίου και το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει αναγνωρισμένα πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλα αναγνωρισμένα προσόντα τριτοβάθμιου επιπέδου, ανεξάρτητα από την ονομασία των Ιδρυμάτων αυτών, ή κάθε ίδρυμα το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση τριτοβάθμιου επιπέδου. Στην έννοια των πτυχίων περιλαμβάνονται το Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 4485/2017 (Α' 114) (επίπεδο 6, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων) και το Δίπλωμα/Πτυχίο Ανώτερης Σχολής (επίπεδο 5, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων).

μγ) Πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας: Πρόγραμμα δραστηριοτήτων έμπρακτης αλληλεγγύης, το οποίο βασίζεται σε πρόγραμμα που αναγνωρίζεται από την Ελλάδα ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος και έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, στο πλαίσιο του οποίου οι δραστηριότητες δεν αμειβονται, εκτός από την επιστροφή των εξόδων και/ή την αποζημίωση για μικροέξοδα. Η έννοια της αναγνώρισης για τους σκοπούς του παρόντος αφορά στην παροχή χρηματοδότησης είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε από εθνικούς πόρους, είτε από συγχρηματοδότηση.

μδ) Επαγγελματική κατάρτιση: Κατάρτιση, για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Κολλέγια, Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης και Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (Ε.Ε.Σ.).

με) Έρευνα: Η πρωτότυπη εργασία που αναλαμβάνεται με συστηματικό τρόπο για να αυξηθεί το σύνολο των γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρησιμοποίηση αυτού του συνόλου γνώσεων για νέες εφαρμογές.

μστ) Ερευνητικός οργανισμός: Κάθε ιδιωτικός ή δημόσιος οργανισμός που πραγματοποιεί έρευνα, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

μζ) Ερευνητής: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος κατέχει διδακτορικό πτυχίο ή κατάλληλο τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δίνει πρόσβαση στον εν λόγω υπήκοο τρίτης χώρας σε διδακτορικά προγράμματα και ο οποίος επιλέγεται από ερευνητικό οργανισμό και γίνεται δεκτός στο έδαφος κράτους - μέλους για να υλοποιήσει ερευνητική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται συνήθως ο ανωτέρω τίτλος.

μη) Απασχόληση υψηλής ειδίκευσης: Απασχόληση προσώπου, το οποίο:

i) προστατεύεται με βάση την ελληνική εργατική νομοθεσία ως μισθωτός, που παρέχει γνώσια και αποτελεσματική εργασία για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση άλλου, ανεξάρτητα από τον νομικό τύπο που η σχέση αυτή έχει περιβληθεί,

ii) αμείβεται και

iii) έχει την απαιτούμενη επαρκή και ειδική γνώση, που

αποδεικνύεται από υψηλά επαγγελματικά προσόντα, όπως αυτά ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

μθ) Μπλε κάρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Μπλε κάρτα της ΕΕ»): Η άδεια που φέρει τη μνεία «Μπλε κάρτα της ΕΕ» και επιτρέπει στον κάτοχό της να διαμένει και να εργάζεται νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 111 του παρόντος Κώδικα.

ν) Τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων, εκδοθέντα από αρμόδια αρχή με τα οποία πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται από το κράτος στο οποίο βρίσκεται ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Για τους σκοπούς του παρόντος, ένας τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψη, υπό τον όρο ότι οι σπουδές που απαιτήθηκαν για την απόκτησή του διήρκεσαν τουλάχιστον τρία (3) έτη.

να) Επαγγελματική εμπειρία: Ο χρόνος πραγματικής και νόμιμης άσκησης του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

νβ) Νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα: Το νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, εδάφιο α' του υπ' αριθμ. 38/2010 προεδρικού διατάγματος «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων» (Α' 78).

νγ) Επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας: Διαδικασία επανόδου πολίτη τρίτης χώρας είτε με οικειοθελή συμμόρφωσή του προς υποχρέωση επιστροφής είτε αναγκαστικά: α) στη χώρα καταγωγής του ή β) σε χώρα διέλευσης, σύμφωνα με κοινοτικές ή διμερείς συμφωνίες επανεισοδοχής ή άλλες ρυθμίσεις ή γ) σε άλλη τρίτη χώρα στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και στην οποία γίνεται δεκτός.

νδ) Απόφαση επιστροφής: Διοικητική πράξη με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας στην Ελληνική Επικράτεια και του επιβάλλεται η υποχρέωση επιστροφής.

νε) Απομάκρυνση: Εκτέλεση της απόφασης επιστροφής με φυσική μεταφορά του πολίτη τρίτης χώρας εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

νστ) Οικειοθελής αναχώρηση: Η τήρηση της υποχρέωσης επιστροφής εντός της προθεσμίας που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν στην απόφαση επιστροφής.

νζ) Ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης: Κάθε διαδικασία που οδηγεί, βάσει ενιαίας αίτησης που υποβάλλεται από πολίτη τρίτης χώρας, σε απόφαση σχετικά με την εν λόγω αίτηση, με σκοπό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία στην Ελληνική Επικράτεια.

ξ) Ενδοεθνική μετάθεση: Η προσωρινή απόσπαση, η οποία έχει ως σκοπό την εργασία ή την εκπαίδευση πολίτη τρίτης χώρας που, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεθνικής μετάθεσης, διαμένει εκτός του εδάφους των κρατών - μελών της ΕΕ και διενεργείται από επιχείρηση εγκατεστημένη εκτός του εδάφους κράτους - μέλους και έναντι της οποίας ο πολίτης

τρίτης χώρας δεσμεύεται με σύμβαση εργασίας πριν από τη μετάθεση και κατά τη διάρκεια της, προς οντότητα που ανήκει στην ανωτέρω επιχείρηση ή στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, και, κατά περίπτωση, η κινητικότητα μεταξύ των οντοτήτων υποδοχής που είναι εγκατεστημένες σε ένα ή περισσότερα δεύτερα κράτη-μέλη.

ξα) Ενδοεθνικώς μετατιθέμενος: Κάθε πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει εκτός του εδάφους των κρατών - μελών της ΕΕ κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεθνικής μετάθεσης και ο οποίος υπόκειται σε ενδοεθνική μετάθεση.

ξβ) Οντότητα υποδοχής: Το νομικό πρόσωπο, στο οποίο μετατίθεται ο ενδοεθνικώς μετατιθέμενος, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής του, που είναι εγκατεστημένο, με βάση το ελληνικό δίκαιο, στην Ελλάδα.

ξγ) Διευθυντικό στέλεχος: Πρόσωπο που κατέχει ανώτερη θέση, το οποίο κατά κύριο λόγο ηγείται της διαχείρισης της οντότητας υποδοχής, υπό τη γενική εποπτεία ή καθοδήγηση κυρίως του διοικητικού συμβουλίου ή του συμβουλίου των μετόχων της επιχείρησης ή ισοδύναμο όργανο, η θέση αυτή περιλαμβάνει: τη διεύθυνση της οντότητας υποδοχής ή τμήματος ή υποκαταστήματος της οντότητας υποδοχής, την εποπτεία και τον έλεγχο της εργασίας των άλλων εργαζομένων με εποπτικές, τεχνικές ή διοικητικές αρμοδιότητες, την αρμοδιότητα να προτείνουν προσλήψεις, απολύσεις ή άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό.

ξδ) Εξειδικευμένος εργαζόμενος: Πρόσωπο που εργάζεται εντός του ομίλου επιχειρήσεων και που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις ουσιώδους σημασίας για τους τομείς δραστηριοποίησης, τις τεχνικές ή τη διοίκηση της οντότητας υποδοχής. Για την αξιολόγηση των εν λόγω γνώσεων λαμβάνονται υπόψη, πέραν των ειδικών γνώσεων των σχετικών με την οντότητα υποδοχής, τα υψηλού επιπέδου προσόντα για τον συγκεκριμένο τύπο εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης επαγγελματικής πείρας, καθώς και της πιθανής ιδιότητας μέλους αναγνωρισμένων επαγγελματιών.

ξε) Ασκούμενος εργαζόμενος: Πρόσωπο με πανεπιστημιακό πτυχίο που μετατίθεται σε οντότητα υποδοχής για λόγους επαγγελματικής εξέλιξης ή με σκοπό την απόκτηση εκπαίδευσης σε τεχνικές ή μεθόδους επιχειρήσεων και αμείβεται κατά τη διάρκεια της μετάθεσης.

ξστ) Άδεια ενδοεθνικής μετάθεσης: Η άδεια που φέρει το ακρωνύμιο «ICT», η οποία παρέχει στον κάτοχό της το δικαίωμα να διαμένει και να εργάζεται στο έδαφος του πρώτου κράτους - μέλους, και, κατά περίπτωση, των δεύτερων κρατών - μελών, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 127Α και 127Β.

ξζ) Όμιλος επιχειρήσεων: Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζεται ότι συνδέονται, με βάση το άρθρο 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167) με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: επιχείρηση σε άμεση ή έμμεση σχέση με άλλη επιχείρηση, η οποία κατέχει την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου αυτής ή ελέγχει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με το μετοχικό της κεφάλαιο ή μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη

του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης ή αμφότερες οι επιχειρήσεις τελούν υπό την ενιαία διεύθυνση μιας μητρικής επιχείρησης.

ξη) Πρώτο κράτος-μέλος μετάθεσης: Το κράτος-μέλος το οποίο πρώτο εκδίδει σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης.

ζθ) Δεύτερο κράτος-μέλος μετάθεσης: Οποιοδήποτε κράτος-μέλος, στο οποίο ο ενδοεταιρικός μετατιθέμενος προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί το δικαίωμα κινητικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 127B του παρόντος, πλην του πρώτου κράτους-μέλους.

οα) Ασκούμενος: Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος είναι κάτοχος πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή συνεχίζει έναν κύκλο σπουδών σε τρίτη χώρα με σκοπό την απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και γίνεται δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια στο πλαίσιο προγράμματος πρακτικής άσκησης για τον σκοπό της απόκτησης γνώσεων, πρακτικής εξάσκησης και εμπειρίας σε επαγγελματικό περιβάλλον. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής θεωρούνται ότι διατελούν σε σχέση απασχόλησης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

οβ) Εθελοντής: Ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην Ελληνική Επικράτεια για να συμμετάσχει σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας.

ογ) Φορέας υποδοχής: Ο ερευνητικός οργανισμός, το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο οργανισμός που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας ή ο φορέας υποδοχής ασκουμένων στον οποίο ο πολίτης τρίτης χώρας έχει τοποθετηθεί για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης και ο οποίος λειτουργεί στην Ελληνική Επικράτεια, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ειδικά, για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις, ως φορείς υποδοχής νοούνται μόνο τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση μβ.

οδ) Εργοδότης: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο ή υπό τη διεύθυνση ή την εποπτεία του οποίου παρέχεται η εργασία.

οε) Πρώτο κράτος - μέλος: Το κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο πρώτο χορηγεί σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών.

οστ) Δεύτερο κράτος - μέλος: Κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλο από εκείνο που χορήγησε για πρώτη φορά άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών.

οζ) Ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας: Τα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από τα κράτη - μέλη προγράμματα για την προώθηση της κινητικότητας των πολιτών τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στα κράτη - μέλη που συμμετέχουν στα αντίστοιχα προγράμματα.»

Άρθρο 3

Αντικατάσταση του τίτλου του Τμήματος Α' του Δεύτερου Μέρους του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Ο τίτλος του Τμήματος Α' του Δεύτερου Μέρους του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Α' ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ, ΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου»

Άρθρο 4

Αντικατάσταση του άρθρου 31 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 31 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρα 2 και 4 της Οδηγίας)

1. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 31 έως 44 εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα με σκοπό να διαμείνουν για σπουδές ή για εθελοντική υπηρεσία.

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 31 έως 44 δεν εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών:

α) που διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνούς προστασίας ή δικαιούνται διεθνή προστασία σύμφωνα με την Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή δικαιούνται προσωρινή προστασία σύμφωνα με την Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου,

β) των οποίων η απομάκρυνση έχει ανασταλεί,

γ) που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

δ) που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) που έρχονται στην Ένωση ως ασκούμενοι στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127 Α,

στ) που έχουν γίνει δεκτοί ως εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 109-126,

ζ) οι οποίοι, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, απολαμβάνουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με τα δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών - μελών της και τρίτων χωρών, είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

3. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ένωσης και κρατών - μελών της αφενός και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών - μελών της Ένωσης και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

4. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διατηρούν τη δυνατότητα να θεσπίζουν ή να διατηρούν πιο ευνοϊκές διατάξεις για τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν σε σχέση με τα άρθρα 33, 34, 36 και 41.

Άρθρο 5
Συμπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 32
του ν. 4251/2014 (Α' 80)
(άρθρο 7 της Οδηγίας)

Στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του ν. 4251/2014 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Εάν κατά την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δεν γνωρίζει ακόμη τη μελλοντική του διεύθυνση, δηλώνει μια προσωρινή διεύθυνση. Στην περίπτωση αυτή ο πολίτης τρίτης χώρας δηλώνει τη μόνιμη διεύθυνσή του το αργότερο κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 33».

Άρθρο 6
Αντικατάσταση του άρθρου 33
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 33 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 33
Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών
(άρθρα 7, 11, 17 και 34 της Οδηγίας)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα, υποβάλλει αίτηση στην, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 8, αρμόδια υπηρεσία, εφόσον, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 32, συντρέχουν σωρευτικά και οι εξής προϋποθέσεις:

α) έχει γίνει δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελληνική Επικράτεια για να παρακολουθήσει πρόγραμμα σπουδών,

β) διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και να λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία για σπουδαστές ή άλλη υποτροφία,

γ) έχει καταβάλει τέλη εγγραφής στο οικείο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου απαιτούνται.

2. Στα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνεται και η φοίτηση σε Κέντρα Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού που πραγματοποιούνται από Ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης.

3. Όταν το πρόγραμμα σπουδών που πρόκειται να παρακολουθήσει ο πολίτης τρίτης χώρας απαιτεί επάρκεια γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως προϋπόθεση για την εγγραφή του, το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους και χορηγεί αντίστοιχη βεβαίωση, η οποία προσκομίζεται για την έκδοση της άδειας διαμονής.

4. Η αίτηση της παραγράφου 1 συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

5. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8.

6. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις σπουδών, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για λόγους σπουδών εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρείται η ένδειξη «σπουδαστής», καθώς επίσης και πληροφορίες αναφορικά με την πρόσβαση του σπουδαστή στην αγορά εργασίας. Για τους σπουδαστές που έρχονται στην Ένωση στο πλαίσιο συγκεκριμένου ενωσιακού προγράμματος ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων αναγνωρισμένων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η άδεια διαμονής αναγράφει μνεία αυτού του συγκεκριμένου προγράμματος ή της συμφωνίας. Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης».

Άρθρο 7
Αντικατάσταση του άρθρου 34
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 34 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 34
Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής
για λόγους σπουδών
(άρθρο 18 της Οδηγίας)

1. Η άδεια διαμονής για σπουδές έχει διάρκεια ισχύος ένα (1) έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 32 και 33 του παρόντος. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών.

2. Η διάρκεια της άδειας διαμονής για σπουδαστές που καλύπτονται από ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας ή από συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι τουλάχιστον διετής, ή για τη διάρκεια των σπουδών τους σε περίπτωση που αυτή είναι μικρότερη. Εφόσον οι όροι που ορίζουν το άρθρο 32 και η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 δεν πληρούνται για τα δύο (2) έτη ή για τη συνολική διάρκεια των σπουδών, η περίοδος ισχύος της άδειας διαμονής είναι ένα (1) τουλάχιστον έτος, ή για την περίοδο των σπουδών σε περίπτωση που αυτή είναι μικρότερη.

3α. Παρέχεται ευχέρεια στον πολίτη τρίτης χώρας να αιτηθεί τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών. Στην περίπτωση αυτή, κατά την υποβολή της αίτησης ο σπουδαστής προσκομίζει συμπληρωματικά βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος για τον συνολικό

χρόνο σπουδών του προγράμματος που πρόκειται να παρακολουθήσει.

β. Για την έκδοση της άδειας διαμονής για σπουδές, καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 38 του ν. 4546/2018 (Α' 101).

γ. Ο σπουδαστής, που είναι κάτοχος άδειας διαμονής με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανά διετία, βεβαίωση εγγραφής και συμμετοχής στις εξετάσεις, χορηγηθείσα από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, καθώς και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας σπουδών για το ίδιο διάστημα, από το οποίο να προκύπτει η γενικότερη πρόοδος του ή λεπτομερής έκθεση προόδου από αρμόδιο όργανο, σε περίπτωση μεταπτυχιακών σπουδών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παρέλευσης της διετίας από την έκδοση της άδειας διαμονής, η τελευταία ανακαλείται και ο σπουδαστής οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

4. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους σπουδών, ο πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη της, στην, κατά τις διατάξεις του άρθρου 9, αρμόδια υπηρεσία υποβολής της αίτησης, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

5. Ο συνολικός χρόνος ανανέωσης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την περίοδο κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα (4) εξάμηνα και κατά το ήμισυ για τους σπουδαστές μεταπτυχιακών σπουδών ή τους υποψήφιους διδάκτορες. Στο χρονικό αυτό διάστημα προστίθεται ένα (1) επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Άρθρο 8
Αντικατάσταση του άρθρου 35
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 35 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 35
Κινητικότητα σπουδαστών
(άρθρα 31 και 32 της Οδηγίας)

1. Πολίτης τρίτης χώρας που είναι κάτοχος άδειας διαμονής εν ισχύ εκδοθείσας από το πρώτο κράτος - μέλος με σκοπό τις σπουδές στο πλαίσιο ενωσιακού ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επιτρέπεται να εισέλθει και να διαμείνει, προκειμένου να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα βάσει του παρόντος κεφαλαίου για περίοδο έως τριακόσιες εξήντα (360) ημέρες

στην Ελλάδα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Σπουδαστής, ο οποίος δεν καλύπτεται από ενωσιακό ή πολυμερές πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή από συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας για είσοδο και διαμονή στην Ελλάδα με σκοπό να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33.

3. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα να κοινοποιεί στις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, καθώς και στις αρχές του πρώτου κράτους - μέλους, την πρόθεση του σπουδαστή να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Στην περίπτωση αυτή, η κοινοποίηση διαβιβάζεται:

α) είτε κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος - μέλος, αν η κινητικότητα προς την Ελλάδα προβλέπεται ήδη σε αυτό το στάδιο,

β) είτε, αφού ο σπουδαστής έχει γίνει δεκτός στο πρώτο κράτος - μέλος, μόλις εκδηλωθεί η πρόθεση άσκησης του δικαιώματος κινητικότητας προς την Ελλάδα.

4. Στην κοινοποίηση επισυνάπτεται έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 περίπτωση α' και η ισχύουσα άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος και καλύπτει το συνολικό διάστημα της κινητικότητας.

5. Αν η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3 και όταν η αρμόδια Ελληνική Αρχή δεν προβάλλει καμία αντίρρηση ενώπιον του πρώτου κράτους - μέλους, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, η κινητικότητα του σπουδαστή προς την Ελλάδα μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής.

6. Σε περίπτωση που η κοινοποίηση έχει λάβει χώρα σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 3, και όταν η αρμόδια Ελληνική Αρχή δεν προβάλλει αντίρρηση για την κινητικότητα του σπουδαστή σύμφωνα με την παράγραφο 8, η κινητικότητα του σπουδαστή προς την Ελλάδα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και μπορεί να αρχίσει.

7. Εκτός από τα αποδεικτικά στοιχεία της παραγράφου 4, στην κοινοποίηση πρέπει να επισυνάπτονται αποδεικτικά στοιχεία ότι ο σπουδαστής πραγματοποιεί μέρος των σπουδών του στην Ελλάδα στο πλαίσιο ενωσιακού ή πολυμερούς προγράμματος το οποίο περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ότι έχει γίνει δεκτός από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, καθώς και στοιχεία για την προβλεπόμενη διάρκεια και τις ημερομηνίες της κινητικότητας. Τα ανωτέρω πρέπει να είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα.

8. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, η αρμόδια Αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά στην κινητικότητα του σπουδαστή προς το έδαφός της, εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 7 του παρόντος,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί, γ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Η αντίρρηση γνωστοποιείται αμελλητί στις αρμόδιες Αρχές του πρώτου κράτους - μέλους και στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, ο σπουδαστής δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

9. Η άδεια διαμονής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου χορηγείται και ανανεώνεται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις και σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 32 και 33.

10. Οι σπουδαστές που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στη χώρα.

11. Αν ο σπουδαστής διέρχεται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα με βάση άδεια διαμονής για σπουδές που έχει εκδοθεί από κράτος - μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν, πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια ελληνική συνοριακή Αρχή την άδεια διαμονής που έχει εκδώσει το πρώτο κράτος - μέλος και αντίγραφο της κοινοποίησης της παραγράφου 3, ως απόδειξη του ότι μετακινείται στην Ελλάδα με σκοπό τις σπουδές.

12. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές ανακαλέσουν, σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 40 του ν. 4251/2014, άδεια για λόγους σπουδών, η οποία προβλέπει κινητικότητα σε δεύτερο κράτος - μέλος, οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί τις αρχές του δεύτερου κράτους - μέλους.

13. Το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενημερώνει την αρμόδια Ελληνική Αρχή για κάθε τροποποίηση που επηρεάζει τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έχει επιτραπεί η κινητικότητα.

14. Ο σπουδαστής οφείλει να παύσει πάραυτα κάθε δραστηριότητα και να εγκαταλείψει την Ελληνική Επικράτεια αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επετράπη η κινητικότητα δεν πληρούνται πλέον.

15. Σε περίπτωση που πολίτης τρίτης χώρας, σπουδαστής, ο οποίος έχει μετακινηθεί από την Ελλάδα σε δεύτερο κράτος - μέλος, παύσει την δραστηριότητα στο δεύτερο κράτος - μέλος, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους - μέλους, η επιστροφή στην Ελλάδα χωρίς διατυπώσεις και χωρίς καθυστέρηση του σπουδαστή. Αυτό ισχύει επίσης αν η άδεια για σπουδές που έχει εκδοθεί από την Ελληνική αρμόδια Αρχή έχει λήξει ή έχει ανακληθεί κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο δεύτερο κράτος - μέλος.

16. Όταν ο κάτοχος άδειας διαμονής για σπουδές διέρχεται τα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, οι αρμόδιες Αρχές συμβουλεύονται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αρνούνται την είσοδο ή διατυπώνουν αντίρρηση για την κινητικότητα προσώπων τα οποία έχουν καταχωρηθεί ως ανεπιθύμητοι στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.».

Άρθρο 9

Αντικατάσταση του άρθρου 36 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 36 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 36

Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών (άρθρο 24 της Οδηγίας)

Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών σύμφωνα με το παρόν, επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, εκτός ωραρίου σπουδών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις για τη μερική απασχόληση. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των ωρών εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δεκαπέντε (15) ώρες την εβδομάδα ή το αντίστοιχό τους σε ημέρες ή μήνες κατ' έτος.».

Άρθρο 10

Αντικατάσταση του άρθρου 38 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 38 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 38

Χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (άρθρα 14, 17 και 34 της Οδηγίας)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας, διάρκειας άνω των τριών (3) μηνών, γίνεται δεκτός για διαμονή στην Ελλάδα, εφόσον έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό αυτόν.

2. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση, πριν τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου, στην αρμόδια υπηρεσία, χωρίς να απαιτείται για τον σκοπό αυτόν η καταβολή παραβόλου, εφόσον συντρέχουν, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 32, οι εξής ειδικές προϋποθέσεις:

α) Έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18) έτος της ηλικίας του, με την επιφύλαξη των ισχυόντων κανόνων της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας.

β) Έχει συνάψει συμφωνία με τον φορέα υποδοχής της Ελλάδας για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει. Αν ο φορέας υποδοχής είναι ιδιωτικός οργανισμός, προσκομίζεται βεβαίωση ότι παρακολουθείται το εν λόγω πρόγραμμα ή εγκρίνεται ή εποπτεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπον από Δημόσια Αρχή. Η συμφωνία περιλαμβάνει:

αα) περιγραφή του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας,

ββ) τη διάρκεια της εθελοντικής υπηρεσίας,

γγ) την τοποθέτηση και τους όρους εποπτείας της εθελοντικής υπηρεσίας,

δδ) τις ώρες εθελοντικής υπηρεσίας,

εε) τους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσης και στέγασης του πολίτη τρίτης χώρας και το ελάχιστο χρηματικό ποσό ως αποζημίωση για μικροέξοδα καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής και

στστ) κατά περίπτωση, την εκπαίδευση που θα παρακολουθήσει ο πολίτης τρίτης χώρας για την καλή εκπλήρωση των καθηκόντων του.

γ) Προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία ότι το κατάλυμα πληροί τις προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας φιλοξενείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του από τον φορέα υποδοχής,

δ) προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία ότι ο φορέας υποδοχής για την εθελοντική υπηρεσία έχει συνάψει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης,

ε) διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και να λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία ή χρηματοδοτική δέσμευση από οργανισμό αρμόδιο για πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας.

Οι εθελοντές που συμμετέχουν σε ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν αποδείξεις βάσει του στοιχείου δ' της παραγράφου 2.

3. Η αίτηση της παραγράφου 2 συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

4. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 32 και της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και εφόσον δεν εφαρμόζεται το άρθρο 40, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για λόγους εθελοντικής υπηρεσίας εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρείται η ένδειξη «εθελοντής». Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον φορέα υποδοχής για την εθελοντική υπηρεσία.»

Άρθρο 11

Αντικατάσταση του άρθρου 40 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 40 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Απόρριψη, ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία (άρθρα 20 και 21 της Οδηγίας)

1. Αίτηση για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδές ή για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία απορρίπτεται ή η άδεια διαμονής για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία ανακαλείται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 24, και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. Αν δεν πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 32 και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 33 και 38.

β. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 36.

γ. Αν ο σπουδαστής δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του.

Σε περίπτωση ανάκλησης της άδεια διαμονής, όταν διαπιστώνεται η έλλειψη προόδου στις σχετικές σπουδές κατά τα οριζόμενα στο στοιχείο β', οι αρμόδιες υπηρεσίες ζητούν τη γνώμη του ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

δ. Όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο σπουδαστής ή εθελοντής διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή.

ε. Αν ο φορέας υποδοχής της εθελοντικής υπηρεσίας έχει συσταθεί και λειτουργεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου εθελοντών.

στ. Αν ο φορέας υποδοχής της εθελοντικής υπηρεσίας βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα ή δεν εκπληρώνει τις νομικές του υποχρεώσεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα, τους όρους ή τις συνθήκες εργασίας ή έχει υποστεί κυρώσεις για αδήλωτη ή παράνομη εργασία.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, κάθε απόφαση απόρριψης μιας αίτησης λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 12

Αντικατάσταση του άρθρου 41 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 41 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 41

Παραμονή σπουδαστών με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα - Δικαιώματα και υποχρεώσεις σπουδαστών και εθελοντών - Στατιστικά (άρθρα 22, 25, 35, 37 και 38 της Οδηγίας)

1. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών, οι σπουδαστές στους οποίους χορηγήθηκε άδεια διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 33 μπορούν να παραμείνουν στην Ελλάδα, με βάση την άδεια διαμονής που προβλέπει η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου, για περίοδο ενός (1) έτους, προκειμένου να αναζητήσουν εργασία ή να συστήσουν επιχείρηση.

2. Οι σπουδαστές που επιθυμούν να υπαχθούν στο παρόν άρθρο πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για τον σκοπό αυτόν, ο σπουδαστής υποβάλλει στις αρμόδιες Αρχές ως αποδεικτικό στοιχείο το δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Με σκοπό τη διαμονή σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι Ελληνικές Αρχές χορηγούν, κατόπιν αίτησης του σπουδαστή, άδεια διαμονής σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002, εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις περιπτώσεις α', γ' και ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 33.

4. Ο αιτών δικαιούται να υποβάλει αίτηση για την άδεια διαμονής του παρόντος άρθρου μέσα σε χρονικό διά-

στημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών πριν από τη λήξη της άδειας που έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 33.

5. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του παρόντος άρθρου απορρίπτεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 3 και, κατά περίπτωση, στις παραγράφους 2 και 4,

β) όταν τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δωλώς ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί.

6. Αν τα αποδεικτικά στοιχεία της απόκτησης διπλώματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν είναι διαθέσιμα πριν από τη λήξη της άδειας που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 33, ενώ πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις, οι Ελληνικές Αρχές επιτρέπουν στον πολίτη τρίτης χώρας να παραμείνει στην Ελλάδα, προκειμένου να υποβάλει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών.

7. Μετά από τουλάχιστον τρεις (3) μήνες από την έκδοση της άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος άρθρου, οι πολίτες τρίτων χωρών υποχρεούνται να αποδείξουν στην αρμόδια υπηρεσία ότι έχουν πραγματική πιθανότητα να προσληφθούν ή να συστήσουν επιχείρηση και ότι η εργασία που αναζητεί ο πολίτης τρίτης χώρας ή η επιχείρηση την οποία πρόκειται να συστήσει αντιστοιχεί στη βαθμίδα των σπουδών που ολοκληρώθηκαν. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ο τρόπος απόδειξης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και τυχόν λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

8. Αν οι όροι της παραγράφου 3 δεν πληρούνται πλέον, η αρμόδια υπηρεσία ανακαλεί την άδεια διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας.

9. Οι σπουδαστές, εφόσον διατελούν σε σχέση απασχόλησης εντός της Ελληνικής Επικράτειας, δικαιούνται ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21Α του παρόντος νόμου.

10. Οι εθελοντές δεν θεωρούνται ότι τελούν σε σχέση απασχόλησης στην Ελλάδα και δικαιούνται ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού κατά τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο, καθώς και, κατά περίπτωση, όσον αφορά την αναγνώριση διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων κατά τα προβλεπόμενα στις σχετικές εθνικές διαδικασίες.

11. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 89 σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, το χρονικό διάστημα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που έχουν διαμείνει στην Ελληνική Επικράτεια με την ιδιότητα του σπουδαστή ή του εθελοντή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν λαμβάνεται υπόψη προκειμένου για την παροχή, στα πρόσωπα αυτά, περαιτέρω δικαιωμάτων.

12. Οι αρμόδιες Αρχές παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά που

απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης και τις πληροφορίες σχετικά με την είσοδο και τη διαμονή, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Καθιστούν, επίσης, εύκολα διαθέσιμες τις πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο των επαρκών μηνιαίων πόρων, συμπεριλαμβανομένων των πόρων που απαιτούνται για την κάλυψη του κόστους των σπουδών και των σχετικών τελών. Οι πληροφορίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

13. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μία φορά κάθε έτος και για πρώτη φορά με έτος αναφοράς το 2019 και όχι αργότερα από τις 30 Ιουνίου 2020, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 (ΕΕ L 199 της 31.7.2007), στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των αδειών διαμονής για λόγους σπουδών που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και, ενδεχομένως, των κοινοποιήσεων που ελήφθησαν σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 35 και στο μέτρο του δυνατού, για τον αριθμό των σπουδαστών, των οποίων η άδεια έχει ανανεωθεί ή ανακληθεί. Τα στατιστικά στοιχεία κατανομούνται ανά ιθαγένεια, και, στο μέτρο του δυνατού ανά διάρκεια ισχύος της άδειας.

14. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά:

α) με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την κινητικότητα που προβλέπεται στο άρθρο 35,

β) με πολυμερή προγράμματα για σπουδαστές που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας και συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 13

Προσθήκη νέου άρθρου 31 Α μετά το άρθρο 31 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Μετά το άρθρο 31 του ν. 4251/2014 προστίθεται νέο άρθρο 31 Α ως εξής:

«Άρθρο 31Α

Έγκριση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και οργανισμών αρμόδιων για πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας (άρθρα 11, παράγραφοι 3 και 15 της Οδηγίας)

1. Δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία πρόκειται να υποδεχθούν σπουδαστές σύμφωνα με τη διαδικασία εισόδου και διαμονής που ορίζεται στο παρόν Κεφάλαιο, θεωρούνται εγκεκριμένοι φορείς.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης οργανισμών που είναι αρμόδιοι για υλοποίηση προγραμμάτων ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας, καθώς και οργανισμών που χρηματοδοτούνται από ελληνικούς δημόσιους φορείς και πρόκειται να υποδεχθούν εθελοντές, σύμφωνα με τη διαδικασία εισόδου και διαμονής που

ορίζεται στο παρόν Κεφάλαιο και η οποία περιλαμβάνει τους όρους και τα κριτήρια της έγκρισης, τη διάρκεια ισχύος της, τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής ανάκλησης και μη ανανέωσης έγκρισης του φορέα και κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 40, καθώς και τις τυχόν επιβαλλόμενες κυρώσεις.

3. Οι αρμόδιες Αρχές δημοσιεύουν καταλόγους των εγκεκριμένων φορέων υποδοχής της παραγράφου 2. Επικαιροποιημένες εκδόσεις των εν λόγω καταλόγων πρέπει να δημοσιεύονται το συντομότερο δυνατόν μετά από κάθε μεταβολή τους.»

Άρθρο 14

Αντικατάσταση του τίτλου του Τμήματος Γ του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Ο τίτλος του Τμήματος Γ του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Γ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/801»

Άρθρο 15

Αντικατάσταση του άρθρου 57 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 57 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57

Πεδίο Εφαρμογής (άρθρο 2 της Οδηγίας)

1. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 67 του παρόντος εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την είσοδο και διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια με σκοπό την άσκηση ερευνητικής δραστηριότητας.

2. Το παρόν δεν εφαρμόζεται:

α) στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνούς προστασίας ή δικαιούνται διεθνή προστασία σύμφωνα με την Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή δικαιούνται προσωρινή προστασία σύμφωνα με την Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου,

β) στους πολίτες τρίτων χωρών, η απομάκρυνση των οποίων έχει ανασταλεί,

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ε.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

δ) στους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) σε πολίτες τρίτων χωρών που έρχονται στην Ε.Ε. ως ασκούμενοι στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127 Α,

στ) σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν γίνει δεκτοί ως εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 109-126,

ζ) στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, απολαύουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλο-

φορίας ισοδύναμων με τα δικαιώματα των πολιτών της Ε.Ε., δυνάμει συμφωνιών είτε μεταξύ της Ε.Ε. και των κρατών - μελών της και τρίτων χωρών, είτε μεταξύ της Ε.Ε. και τρίτων χωρών.»

Άρθρο 16

Αντικατάσταση του άρθρου 58 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 58 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 58

Ευνοϊκότερες διατάξεις (άρθρο 4 της Οδηγίας)

1. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών της αφενός, και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσοτέρων κρατών - μελών της Ε.Ε. και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών.

2. Οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές διατηρούν τη δυνατότητα να θεσπίζουν ή να διατηρούν πιο ευνοϊκές διατάξεις για τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν σε σχέση με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 60 και με τα άρθρα 62, 63, 66, 67.»

Άρθρο 17

Αντικατάσταση των παραγράφων 1 και 9 του άρθρου 59 του ν. 4251/2014 (Α' 80) (άρθρο 9 της Οδηγίας)

Οι παράγραφοι 1 και 9 του άρθρου 59 του ν. 4251/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός ο οποίος πρόκειται να υποδεχθεί ερευνητή σύμφωνα με τη διαδικασία εισόδου και διαμονής που ορίζεται στο παρόν, πρέπει να έχει προηγουμένως εγκριθεί για τον σκοπό αυτόν, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Οι ερευνητικοί οργανισμοί εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Οι αιτήσεις προς έγκριση των ερευνητικών οργανισμών υποβάλλονται σύμφωνα με τις εν λόγω διαδικασίες και βασίζονται στη δυνάμει του καταστατικού αποστολή τους ή, ανάλογα, στον εταιρικό σκοπό τους και στην απόδειξη ότι πραγματοποιούν έρευνα.

9. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας είναι αρμόδια για την τήρηση και τον έλεγχο των όρων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 6 του παρόντος. Αν διαπιστωθεί η μη τήρηση αυτών, ή σε περίπτωση που η έγκριση αποκτήθηκε δολίως ή όταν ο ερευνητικός οργανισμός έχει υπογράψει σύμβαση υποδοχής με πολίτη τρίτης χώρας εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, η έγκριση ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται. Εάν η έγκριση ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, μπορεί να απαγορευθεί στον συγκεκριμένο οργανισμό να ζητήσει εκ νέου έγκριση για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ανάκλησης ή μη ανανέωσης. Η ανάκληση ή μη ανανέωση της έγκρισης κοινοποιείται

στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.».

Άρθρο 18
Αντικατάσταση του άρθρου 60
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 60 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 60
Σύμβαση υποδοχής
(άρθρο 10 της Οδηγίας)

1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός που επιθυμεί να υποδεχθεί έναν ερευνητή, υπογράφει μαζί του σύμβαση υποδοχής με την οποία ο ερευνητής αναλαμβάνει τη δέσμευση να ολοκληρώσει το ερευνητικό πρόγραμμα και ο οργανισμός αναλαμβάνει τη δέσμευση να υποδεχθεί τον ερευνητή για τον σκοπό αυτόν, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 61.

2. Η σύμβαση υποδοχής περιέχει:

α) τον τίτλο ή τον σκοπό της ερευνητικής δραστηριότητας ή το ερευνητικό πεδίο,

β) την ανάληψη δέσμευσης από τον πολίτη τρίτης χώρας ότι θα επιδιώξει την ολοκλήρωση ερευνητικής δραστηριότητας,

γ) την ανάληψη δέσμευσης από τον ερευνητικό οργανισμό ότι θα υποδεχτεί τον πολίτη τρίτης χώρας με σκοπό την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας,

δ) τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης ή την εκτιμώμενη διάρκεια της ερευνητικής δραστηριότητας,

ε) πληροφορίες σχετικά με την πρόθεση κινητικότητας σε ένα ή περισσότερα δεύτερα κράτη - μέλη εάν η κινητικότητα είναι γνωστή κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος - μέλος,

στ) πληροφορίες για τη νομική σχέση μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού και του ερευνητή και τους όρους εργασίας του ερευνητή, σύμφωνα με την σχετική εθνική νομοθεσία.

Οι συμβάσεις που περιέχουν τα στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν άρθρο θεωρούνται ισοδύναμες με τις συμβάσεις υποδοχής για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Οι ερευνητικοί οργανισμοί μπορούν να υπογράφουν συμβάσεις υποδοχής μόνον εάν η ερευνητική δραστηριότητα έχει γίνει δεκτή από τα αρμόδια όργανα του οργανισμού, αφού ελεγχθούν τα ακόλουθα:

α) ο σκοπός και η εκτιμώμενη διάρκεια της ερευνητικής δραστηριότητας και η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της και

β) τα προσόντα του πολίτη τρίτης χώρας υπό το πρίσμα των στόχων της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένο αντίγραφο των προσόντων.

4. Η σύμβαση υποδοχής λήγει αυτομάτως εάν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν γίνει δεκτός ή όταν λήγει η νομική σχέση μεταξύ του ερευνητή και του ερευνητικού οργανισμού.

5. Ο ερευνητικός οργανισμός ενημερώνει άμεσα την αρμόδια, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 61, υπηρεσία για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για κάθε

γεγονός το οποίο θεωρείται ότι εμποδίζει την εκτέλεση της σύμβασης υποδοχής.

6. Συμβάσεις υποδοχής με ερευνητικούς οργανισμούς, των οποίων η έγκριση έχει ανακληθεί, παύουν να ισχύουν. Ομοίως, η σύμβαση υποδοχής λήγει αυτοδικαίως σε περίπτωση που ο ερευνητής δεν λάβει άδεια διαμονής, καθώς και όταν η νομική σχέση μεταξύ ερευνητή και ερευνητικού οργανισμού λήξει.».

Άρθρο 19
Αντικατάσταση του άρθρου 61
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 61 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 61
Προϋποθέσεις και χορήγηση άδειας διαμονής
ερευνητή (άρθρα 7, 8, 17 και 34 της Οδηγίας)

1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό την έρευνα, σε εγκεκριμένους σύμφωνα με το άρθρο 59, ερευνητικούς οργανισμούς, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής και έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της έρευνας,

β. διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση πρέπει να ισχύει για τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

γ. διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι κατώτεροι των εννιακοσίων (900) ευρώ μηνιαίως, ώστε να καλύπτει τις δαπάνες τους, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Το ποσό των επαρκών πόρων του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και να λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία, ή έγκυρη σύμβαση εργασίας,

δ. δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

ε. έχουν καταβάλει παράβολο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 38 του ν. 4546/2018 (Α' 101),

στ. προσκομίζουν σύμβαση υποδοχής, υπογεγραμμένη από τον ερευνητικό οργανισμό, σύμφωνα με το άρθρο 60.

2. Όταν το δικαίωμα διαμονής του ερευνητή παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 66, η ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού, όπως αυτή αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 59, περιορίζεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης της άδειας διαμονής για τον σκοπό αναζήτησης εργασίας ή ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

3. Εφόσον οι ερευνητικοί οργανισμοί έχουν εγκριθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 59, οι αιτούντες απαλλάσσονται από την υποβολή της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 59 στην περίπτωση που πολίτες τρίτων χωρών πρόκειται να γίνουν δεκτοί από εγκεκριμένους ερευνητικούς οργανισμούς.

4. Ως προς τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα για την ενίσχυση της κινητικότητας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ή εντός αυτής και οι οποίοι, στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, επιθυμούν την είσοδο και διαμονή τους στην Ελληνική Επικράτεια, η διαδικασία εισδοχής διευκολύνεται, προκειμένου για την έγκαιρη έκδοση των απαιτούμενων θεωρήσεων εισόδου και των αδειών διαμονής.

5. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή και εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

Εάν κατά την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δεν γνωρίζει ακόμη τη μελλοντική του διεύθυνση, δηλώνει μια προσωρινή διεύθυνση. Στην περίπτωση αυτή ο πολίτης τρίτης χώρας δηλώνει τη μόνιμη διεύθυνσή του το αργότερο κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 62.

6. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8.

7. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την άσκηση ερευνητικής δραστηριότητας, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για έρευνα εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών». Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρείται η ένδειξη «ερευνητής». Για τους ερευνητές που έρχονται στην Ένωση στο πλαίσιο συγκεκριμένου ενωσιακού προγράμματος ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας, η άδεια αναγράφει μνεία του συγκεκριμένου προγράμματος. Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον ερευνητικό οργανισμό.»

Άρθρο 20

Αντικατάσταση του άρθρου 62 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 62 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 62

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής ερευνητή (άρθρο 18 της Οδηγίας)

1. Η άδεια διαμονής ερευνητή είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής. Αν η σύμβαση έχει

διάρκεια μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, χορηγείται άδεια ενός έτους. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι ανάκλησης ή μη ανανέωσης αυτής σύμφωνα με το άρθρο 65.

2. Αν η σύμβαση υποδοχής παραταθεί, η άδεια διαμονής ανανεώνεται για ισόχρονο χρονικό διάστημα. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο ερευνητής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη αυτής, στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Για τη χορήγηση και ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9.

4. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και στους ερευνητές που καλύπτονται από ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας.»

Άρθρο 21

Αντικατάσταση του άρθρου 63 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 63 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 63

Άδεια διαμονής μελών οικογενείας ερευνητή (άρθρο 26 της Οδηγίας)

1. Οι ερευνητές, πολίτες τρίτων χωρών, μπορούν να συνοδεύονται ή να ακολουθούνται από τα μέλη της οικογένειάς τους κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 70. Στα μέλη της οικογένειας ερευνητή χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του ερευνητή. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά στα μέλη οικογένειας και στην περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 66.

2. Το μέλος οικογένειας ερευνητή υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του παρόντος, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις οικογενειακής επανένωσης, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής, εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει την πλήρη αίτηση για τα μέλη της οικογένειας ταυτόχρονα με την αίτηση εισδοχής ή μακράς κινητικότητας για τον ερευνητή, σε περίπτωση που η αίτηση για τα μέλη της οικογένειας υποβάλλεται ταυτόχρονα. Η άδεια διαμονής για τα μέλη της οικογένειας χορηγείται μόνον εάν έχει χορηγηθεί στον ερευνητή άδεια σύμφωνα με το άρθρο 61.

3. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, το μέλος οικογένειας ερευνητή υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη αυτής, στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

4. Τα μέλη της οικογένειας του ερευνητή έχουν άμεση πρόσβαση στην εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών ή έργου.»

Άρθρο 22
Αντικατάσταση του άρθρου 64
του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 64 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 64
Κινητικότητα ερευνητών
(άρθρα 27, 28, 29, 32 και 34 της Οδηγίας)

1. Ερευνητής κάτοχος ισχυρής άδειας διαμονής εκδοθείσας από το πρώτο κράτος μέλος δικαιούται να διαμείνει στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του σε ερευνητικό οργανισμό για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 180 ημέρες εντός μίας περιόδου 360 ημερών, υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται ο ερευνητικός οργανισμός στην Ελλάδα, εφόσον η Ελλάδα είναι το δεύτερο κράτος - μέλος, να κοινοποιεί στις αρμόδιες ελληνικές αρχές την πρόθεση του ερευνητή να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του σε αυτόν.

Στην περίπτωση αυτή, η κοινοποίηση διαβιβάζεται:

α) είτε κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος - μέλος, αν η κινητικότητα προς την Ελλάδα προβλέπεται ήδη σε αυτό το στάδιο,

β) είτε αφού ο ερευνητής έχει γίνει δεκτός στο πρώτο κράτος μέλος, μόλις εκδηλωθεί η πρόθεση άσκησης του δικαιώματος κινητικότητας προς την Ελλάδα.

3. Στην κοινοποίηση πρέπει να επισυνάπτεται έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, όπως προβλέπεται στο στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 61, η ισχύουσα άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος και καλύπτει το συνολικό διάστημα της κινητικότητας, καθώς και η σύμβαση υποδοχής που έχει συναφθεί με τον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα, εφόσον η προβλεπόμενη διαμονή υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

4. Αν η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 και όταν η αρμόδια υπηρεσία δεν προβάλλει καμία αντίρρηση ενώπιον του πρώτου κράτους-μέλους, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, η κινητικότητα του ερευνητή προς την Ελλάδα μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής για λόγους έρευνας.

5. Αν η κοινοποίηση έχει λάβει χώρα σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 και όταν η αρμόδια υπηρεσία δεν προβάλλει αντίρρηση για την κινητικότητα του ερευνητή σύμφωνα με την παράγραφο 6, η κινητικότητα του ερευνητή προς την Ελλάδα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και μπορεί να αρχίσει.

6. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, η αρμόδια ελληνική αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά την κινητικότητα του ερευνητή προς το έδαφός της, εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του παρόντος,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί,

γ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Η αντίρρηση γνωστοποιείται αμελλητί στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους - μέλους και στον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα.

7. Αν η αντίρρηση για την κινητικότητα διατυπωθεί πριν λάβει χώρα η κινητικότητα στην Ελλάδα, ο ερευνητής δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του στον ερευνητικό οργανισμό στη χώρα. Αν η κινητικότητα έχει ήδη αρχίσει, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 21 και 22.

8. Οι ερευνητές που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στη Χώρα.

9. Πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας διαμονής ως ερευνητές που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος - μέλος ως πρώτο κράτος - μέλος, μπορούν να διαμείνουν στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν μέρος της έρευνάς τους σε ερευνητικό οργανισμό για διάστημα άνω των εκατόν ογδόντα (180) ημερών, στο πλαίσιο μακράς κινητικότητας, εφόσον υποβάλουν αίτηση μακράς κινητικότητας για τη χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 61.

Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται νέα σύμβαση υποδοχής με τον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα για τη διεξαγωγή της έρευνας στη Χώρα.

10. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται από τον ερευνητή πολίτη τρίτης χώρας εφόσον ο ίδιος βρίσκεται ήδη στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 61 του παρόντος νόμου.

11. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής, τα πρόσωπα της παραγράφου 9 υποβάλλουν αίτηση στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Έως ότου ληφθεί απόφαση σχετικά με την αίτηση μακράς κινητικότητας, ο ερευνητής επιτρέπεται να πραγματοποιήσει τμήμα από την έρευνά του στον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα υπό την προϋπόθεση ότι, δεν έχουν λήξει ούτε η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 9 ούτε η περίοδος ισχύος της άδειας που εκδόθηκε από το πρώτο κράτος - μέλος.

12. Ερευνητής που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού δεν υποχρεούται να εγκαταλείψει την Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να υποβάλει αίτηση για άδεια διαμονής.

13. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις μακράς κινητικότητας, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής, εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και κοινοποιεί την απόφαση γραπτώς στον αιτούντα και στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους - μέλους. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8.

14. Η άδεια διαμονής ερευνητή είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής του και ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του παρόντος.

15. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 «για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους πολίτες τρίτων χωρών». Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρείται η ένδειξη «κινητικότητα ερευνητών». Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον ερευνητικό οργανισμό.

16. Αίτηση μακράς κινητικότητας απορρίπτεται όταν:

α) ο ερευνητής δεν είναι κάτοχος έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου και έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος,

β) ισχύει ένας από τους λόγους απόρριψης που προβλέπονται στο άρθρο 65, με την εξαίρεση του στοιχείου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 65,

γ) η άδεια του ερευνητή στο πρώτο κράτος - μέλος λήγει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή

δ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής που ορίζεται στην παράγραφο 9.

Άδεια μακράς κινητικότητας ανακαλείται όταν:

i) ο ερευνητής δεν είναι κάτοχος έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου και έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος ή ο ερευνητής θεωρείται ότι συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία,

ii) ισχύει ένας από τους λόγους ανάκλησης της άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 65, με την εξαίρεση του στοιχείου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 65.

17. Μια αίτηση μακράς κινητικότητας δεν μπορεί να υποβάλλεται ταυτόχρονα με την κοινοποίηση βραχείας κινητικότητας. Σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη για μακρά κινητικότητα μετά από την έναρξη της βραχείας κινητικότητας του ερευνητή, η αίτηση μακράς κινητικότητας θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη της βραχείας κινητικότητας.

18. Αν ο ερευνητής διέρχεται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα με βάση άδεια διαμονής για έρευνα που έχει εκδοθεί από κράτος - μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν, πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια ελληνική συνοριακή αρχή την άδεια διαμονής που έχει εκδώσει το πρώτο κράτος - μέλος και αντίγραφο της κοινοποίησης της παραγράφου 2, ως απόδειξη του ότι μετακινείται στην Ελλάδα με σκοπό την έρευνα.

19. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ανακαλέσουν, σύμφωνα με το άρθρο 65, άδεια διαμονής για λόγους έρευνας, η οποία προβλέπει κινητικότητα σε δεύτερο κράτος - μέλος, οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί τις αρχές του δεύτερου κράτους - μέλους.

20. Ο ερευνητικός οργανισμός ενημερώνει την αρμόδια αρχή για κάθε τροποποίηση που επηρεάζει τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έχει επιτραπεί η κινητικότητα.

21. Ο ερευνητής και τα μέλη της οικογένειάς του οφείλουν να παύσουν πάραυτα κάθε δραστηριότητα και να εγκαταλείψουν την Ελληνική Επικράτεια, αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επετράπη η κινητικότητα δεν πληρούνται πλέον.

22. Σε περίπτωση που ερευνητής και τα μέλη της οικογένειάς του, που έχουν μετακινηθεί από την Ελλάδα σε δεύτερο κράτος - μέλος, παύσουν τη δραστηριότητα στο δεύτερο κράτος - μέλος, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους - μέλους, η επιστροφή τους στην Ελλάδα χωρίς διατυπώσεις και χωρίς καθυστέρηση. Αυτό ισχύει επίσης αν η άδεια για έρευνα που έχει εκδοθεί από την ελληνική αρμόδια αρχή έχει λήξει ή έχει ανακληθεί κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο δεύτερο κράτος - μέλος.

23. Όταν ο κάτοχος άδειας διαμονής για έρευνα ή τα μέλη της οικογένειάς του διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, οι αρμόδιες αρχές συμβουλευονται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αρνούνται την είσοδο ή διατυπώνουν αντίρρηση για την κινητικότητα προσώπων για τα οποία το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν περιέχει καταχωρήσεις με σκοπό την άρνηση εισόδου ή διαμονής.».

Άρθρο 23

Προσθήκη νέου άρθρου 64Α μετά το άρθρο 64 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Μετά το άρθρο 64 του ν. 4251/2014 προστίθεται νέο άρθρο 64 Α ως εξής:

«Άρθρο 64Α

Κινητικότητα των μελών οικογένειας ερευνητών (άρθρο 30 της Οδηγίας)

1. Τα μέλη της οικογένειας ερευνητή που είναι κάτοχος έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος δικαιούνται να εισέλθουν, προκειμένου να συνοδεύσουν ή να ακολουθήσουν τον ερευνητή που μετακινείται στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 63, εφόσον διαθέτουν ισχύουσα άδεια διαμονής ως μέλη οικογένειας ερευνητή στο πρώτο κράτος - μέλος.

2. Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 64, απαιτείται από τον ελληνικό ερευνητικό οργανισμό η διαβίβαση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου, έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος, αποδεικτικών για την προβλεπόμενη διάρκεια της κινητικότητας, καθώς και για τη συνδρομή των προϋποθέσεων προϋποθέσεις των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 61 για τα μέλη της οικογένειας που συνοδεύουν τον ερευνητή.

3. Η αρμόδια Ελληνική Αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά την κινητικότητα του μέλους της οικογένειας του ερευνητή στην Ελλάδα αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2. Οι διατάξεις των περιπτώσεων β', γ', του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 6 και η παράγραφος 7 του άρθρου 64 εφαρμόζονται αναλογικά για τα μέλη της οικογένειας.

4. Όταν οι Ελληνικές Αρχές εφαρμόζουν τη διαδικασία που αναφέρεται στις παραγράφους 9 και επόμενες του άρθρου 64, υποβάλλεται αίτηση για την έκδοση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα που συνοδεύεται από την υποβολή έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου, έγκυρης άδειας διαμονής

που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος - μέλος, του προβλεπόμενου παραβόλου, καθώς και αποδεικτικών για την προβλεπόμενη διάρκεια της κινητικότητας, καθώς και για τη συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 61 για τα μέλη της οικογένειας που συνοδεύουν τον ερευνητή.

5. Στα μέλη οικογενείας ερευνητή χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επαένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του ερευνητή.

6. Η άδεια μακράς κινητικότητας για μέλη οικογενείας μπορεί να ανακαλείται ή να μην ανανεώνεται, εάν η άδεια μακράς κινητικότητας του ερευνητή που συνοδεύουν ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί και αυτά δεν απολαμβάνουν αυτοτελούς δικαιώματος διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

7. Τα μέλη οικογενείας ερευνητή που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στην Ελληνική Επικράτεια.

8. Οι αρμόδιες Ελληνικές Αρχές απορρίπτουν την αίτηση για την έκδοση άδειας διαμονής για μακρά κινητικότητα, όταν δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Οι παράγραφοι 12, 13 και οι περιπτώσεις β', γ', δ' και ii) της παραγράφου 16 του άρθρου 64 εφαρμόζονται στα μέλη οικογενείας αναλόγως.»

Άρθρο 24

Αντικατάσταση του άρθρου 65 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 65 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 65

Απόρριψη, ανάκληση ή μη ανανέωση της άδειας διαμονής (άρθρα 20 και 21 της Οδηγίας)

1. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 64Α απορρίπτονται, ανακαλούνται ή δεν ανανεώνονται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 24 και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 61 και της παραγράφου 6 του άρθρου 59. Το στοιχείο αυτό δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση απόρριψης αίτησης για μακρά κινητικότητα.

β. Αν ο φορέας υποδοχής δεν είναι εγκεκριμένος.

γ. Αν ο φορέας υποδοχής για την έρευνα βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα ή δεν εκπληρώνει τις νόμιμες υποχρεώσεις του σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα, τους όρους ή τις συνθήκες εργασίας ή έχει υποστεί κυρώσεις, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για αδήλωτη εργασία ή παράνομη απασχόληση.

δ. Όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο ερευνητής διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή.

ε. Αν ο φορέας υποδοχής για την έρευνα έχει δημιουργηθεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου ερευνητών.

στ. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας θεωρείται ότι συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

ζ. Αν έχει συμπληρωθεί, στην περίπτωση της αίτησης μακράς κινητικότητας η μέγιστη διάρκεια διαμονής των 180 ημερών στην Ελλάδα.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, κάθε απόφαση απόρριψης μιας αίτησης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.»

Άρθρο 25

Αντικατάσταση του άρθρου 66 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 66 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 66

Παραμονή με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα - Δικαιώματα και υποχρεώσεις - Στατιστικά (άρθρα 25, 34, 35, 37 και 38 της Οδηγίας)

1. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, οι ερευνητές, στους οποίους χορηγήθηκε άδεια διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 61, μπορούν να παραμείνουν στην Ελλάδα, με βάση την άδεια διαμονής που προβλέπει η παράγραφος 2, για περίοδο δώδεκα (12) τουλάχιστον μηνών, προκειμένου να αναζητήσουν εργασία ή να συστήσουν επιχείρηση.

2. Με σκοπό τη διαμονή σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι ελληνικές αρχές χορηγούν, κατόπιν αίτησης του ερευνητή, άδεια διαμονής σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1030/2002, εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις περιπτώσεις α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 61. Προς τον σκοπό αυτόν, οι ελληνικές αρχές απαιτούν επιβεβαίωση από τον φορέα υποδοχής για την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας του ερευνητή. Η ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού όπως αυτή αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 59, περιορίζεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης της άδειας διαμονής για τον σκοπό αναζήτησης εργασίας ή ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

3. Κατά περίπτωση και εφόσον οι προϋποθέσεις του άρθρου 63 εξακολουθούν να πληρούνται, η προβλεπόμενη στο εν λόγω άρθρο άδεια διαμονής για οικογενειακή επαένωση ανανεώνεται αναλόγως.

4. Ο αιτών δικαιούται να υποβάλει αίτηση για την άδεια διαμονής του παρόντος άρθρου ή κατά περίπτωση των μελών της οικογένειάς του μέσα σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών πριν από τη λήξη της άδειας που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 63.

5. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του παρόντος άρθρου απορρίπτεται εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δω-
λώς ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί.

6. Εάν η επιβεβαίωση του ερευνητικού οργανισμού για την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας του ερευνητή δεν είναι διαθέσιμη πριν από τη λήξη της άδειας που έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 61 ενώ πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις, ο ερευνητής επιτρέπεται να παραμείνει στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να υποβάλει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία εντός ενενήντα (90) ημερών από τη λήξη της προηγούμενης άδειας.

7. Μετά από τουλάχιστον τρεις (3) μήνες από την έκδοση της άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος άρθρου, οι πολίτες τρίτων χωρών υποχρεούνται να αποδείξουν στην αρμόδια υπηρεσία ότι έχουν πραγματική πιθανότητα να προσληφθούν ή να συστήσουν επιχείρηση και ότι η εργασία που αναζητεί ο πολίτης τρίτης χώρας ή η επιχείρηση την οποία πρόκειται να συστήσει αντιστοιχεί στη βαθμίδα των σπουδών που ολοκληρώθηκαν. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου, καθορίζονται ο τρόπος απόδειξης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και τυχόν λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

8. Εφόσον οι όροι των παραγράφων 2 και 3 δεν πληρούνται πλέον, η αρμόδια υπηρεσία ανακαλεί την άδεια διαμονής του πολίτη χώρας και των μελών της οικογένειάς του.

9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στους ερευνητές και τα μέλη της οικογένειάς τους που διαμένουν ή έχουν διαμείνει στην Ελλάδα, βάσει της παραγράφου 11 του άρθρου 64 και της παραγράφου 4 του άρθρου 64Α, βάσει μακράς κινητικότητας.

10. Οι αρμόδιες Αρχές παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης και τις πληροφορίες σχετικά με την είσοδο και τη διαμονή, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικαστικές εγγυήσεις.

11. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μία φορά κάθε έτος και για πρώτη φορά με έτος αναφοράς το 2019 και όχι αργότερα από τις 30 Ιουνίου 2020, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 (ΕΕ L 199 της 31.7.2007), στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των αδειών διαμονής για λόγους έρευνας που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και ενδεχομένως, των κοινοποιήσεων που ελήφθησαν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 64 και στο μέτρο του δυνατού, για τον αριθμό των ερευνητών, των οποίων η άδεια έχει ανανεωθεί ή ανακληθεί. Με τον ίδιο τρόπο κοινοποιούνται στατιστικά στοιχεία για τα μέλη οικογενείας ερευνητών που έγιναν δεκτά. Οι στατιστικές αυτές κατανομούνται ανά ιθαγένεια και στο μέτρο του δυνατού, ανά διάρκεια ισχύος της άδειας.

12. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά:

α) με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την κινητικότητα που προβλέπεται στα άρθρα 64 και 64Α,

β) με την εισδοχή ερευνητών μόνο μέσω εγκεκριμένων ερευνητικών οργανισμών,

γ) με πολυμερή προγράμματα για ερευνητές που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας και συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.».

Άρθρο 26

Αντικατάσταση του άρθρου 67 του ν. 4251/2014 (Α' 80)

Το άρθρο 67 του ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 67

Διδασκαλία - Ίση μεταχείριση (άρθρα 22 και 23 της Οδηγίας)

1. Οι ερευνητές που γίνονται δεκτοί βάσει του παρόντος Τμήματος μπορούν να παρέχουν διδακτικό έργο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

2. Ο κάτοχος άδειας διαμονής ερευνητή έχει δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21Α του παρόντος νόμου. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 3 του άρθρου 21Α δεν παρέχεται όσον αφορά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας που αφορούν τις οικογενειακές παροχές και τις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1231/2010 (ΕΕ L 344 της 29.12.2010) στους ερευνητές που έχουν άδεια διαμονής στην Ελλάδα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Κατά τη διάρκεια της κινητικότητας, οι ερευνητές έχουν, πέραν των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων, τη δυνατότητα να διδάσκουν.».

Άρθρο 27

Προσθήκη στο Μέρος Δεύτερο του ν. 4251/2014 (Α' 80), μετά το Τμήμα Ζ', νέου Τμήματος Η'

Στο Μέρος Δεύτερο του ν. 4251/2014 (Α' 80) μετά το Τμήμα Ζ', προστίθεται Τμήμα Η' ως εξής:

«Τμήμα Η'

Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την πρακτική άσκηση κατά την Οδηγία 2016/801/ΕΕ

Άρθρο 127ΣΤ

Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2, 4 και 6 της Οδηγίας)

1. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 127ΣΤ έως 127Ι εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται να τους επιτραπεί η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα ή έχουν γίνει δεκτοί στην Ελλάδα για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης.

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 127ΣΤ έως 127Ι δεν εφαρμόζονται:

α) στους πολίτες τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνούς προστασίας ή δικαιούνται διεθνή προστασία, σύμφωνα με την Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

ή δικαιούνται προσωρινή προστασία, σύμφωνα με την Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου,

β) στους πολίτες τρίτων χωρών, η απομάκρυνση των οποίων έχει ανασταλεί,

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

δ) στους πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) σε πολίτες τρίτων χωρών, που έρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως ασκούμενοι στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127Α,

στ) σε πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν γίνει δεκτοί ως εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 109-126,

ζ) στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, απολαμβάνουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με τα δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει συμφωνιών είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών - μελών της και τρίτων χωρών είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

3. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, που συνάπτονται μεταξύ της Ε.Ε. ή της Ε.Ε. και των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφενός και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού, που εκδίδεται κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε δεύτερου έτους δύναται να καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός θέσεων πολιτών τρίτων χωρών, που έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών, που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής για να εργαστούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας για την απόκτηση εμπειρίας σε επαγγελματικό περιβάλλον, ανά Περιφέρεια, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 127Ζ

Προσωρινή διαμονή - Πρακτική άσκηση πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται με εθνική θεώρηση εισόδου (άρθρα 7, 13, 18, 19 της Οδηγίας)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα ως ασκούμενοι, σε εγκεκριμένους, σύμφωνα με το άρθρο 127Η φορείς υποδοχής, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ισχύουν για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για πρακτική άσκηση. Η ανωτέρω θεώρηση εισόδου χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών,

εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου να καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

β) προσκομίζουν συναίνεση των γονέων ή του ασκούμενου τη γονική μέριμνα για την προβλεπόμενη διαμονή σε περίπτωση που είναι κάτω των δέκα οκτώ (18) ετών,

γ) διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση πρέπει να ισχύει για τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

δ) διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους και πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και να λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία, έγκυρη σύμβαση εργασίας από φορέα υποδοχής ασκούμενων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 136, παράγραφος 7 του ν. 4251/2014,

ε) δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

στ) έχουν καταβάλει τέλος για τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

ζ) προσκομίζουν σύμβαση πρακτικής άσκησης, μεταξύ του Ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του εγκεκριμένου φορέα υποδοχής, η οποία προβλέπει πρακτική άσκηση του ασκούμενου. Η σύμβαση πρακτικής άσκησης και οι όροι αυτής πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις που έχουν θεσπιστεί με την παράγραφο 6 του παρόντος. Η σύμβαση πρακτικής άσκησης περιλαμβάνει:

i) προσωπικά στοιχεία του ασκούμενου,

ii) περιγραφή του προγράμματος πρακτικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού στόχου ή των στοιχείων κατάρτισης,

iii) διάρκεια της πρακτικής άσκησης,

iv) την τοποθέτηση σε θέση πρακτικής άσκησης στον φορέα υποδοχής και τους όρους εποπτείας της πρακτικής άσκησης,

iv) ωράριο της πρακτικής άσκησης και

vi) νομική σχέση μεταξύ του ασκούμενου και του φορέα υποδοχής.

Στην περίπτωση ασκούμενων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο ετών (2) που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής, απαιτείται σύμβαση εργασίας για την απόκτηση εμπειρίας σε εργασιακό περιβάλλον με εγκεκριμένο φορέα υποδοχής.

Η ανωτέρω σύμβαση εργασίας περιλαμβάνει στοιχεία κατ' αναλογία με τα οριζόμενα στη σύμβαση πρακτικής άσκησης της περίπτωσης ζ' του παρόντος και κάθε άλλο στοιχείο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

η) προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία, ότι έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης

ή ότι συνεχίζουν την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών με σκοπό την απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η πρακτική άσκηση πρέπει να αφορά τον ίδιο τομέα και την ίδια ειδικότητα, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,

θ. παρέχουν τη διεύθυνση διαμονής τους στη χώρα, εφόσον τη γνωρίζουν,

ι. προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία σε περίπτωση που ο πολίτης τρίτης χώρας φιλοξενείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του από τον φορέα υποδοχής, ότι το κατάλυμα πληροί τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς διαβίωσης. Ειδικά σε ό,τι αφορά την πρακτική άσκηση σε τουριστικές επιχειρήσεις, ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 16802/667/27.8.2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1345), ως προς την υποχρέωση των τουριστικών επιχειρήσεων στις οποίες πραγματοποιείται άσκηση να παρέχουν στέγη ή σε αντίθετη περίπτωση να καταβάλουν αποζημίωση στέγης,

ια. προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία, ότι ο πολίτης τρίτης χώρας έχει παρακολουθήσει ή πρόκειται να παρακολουθήσει μαθήματα γλώσσας, ώστε να αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις για τη συγκεκριμένη πρακτική άσκηση, εφόσον η πρακτική άσκηση απαιτεί από τον πολίτη τρίτης χώρας επάρκεια γνώσης συγκεκριμένης γλώσσας ως προϋπόθεση για την άσκησή της.

2. Ο φορέας υποδοχής οφείλει να προσκομίσει γραπτή δέσμευση στην αρμόδια προξενική αρχή ότι, σε περίπτωση που ένας ασκούμενος παραμείνει παράνομα στην Ελλάδα, ο φορέας υποδοχής ευθύνεται για την επιστροφή των εξόδων διαμονής και/ή επιστροφής που βαρύνουν το Δημόσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 37 του ν. 3907/2011. Η οικονομική ευθύνη του φορέα υποδοχής λήγει το αργότερο έξι (6) μήνες μετά τη λήξη της σύμβασης πρακτικής άσκησης. Ειδικά για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις που υλοποιούνται με φορείς υποδοχής τα ιδρύματα/σχολές αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού, η γραπτή δέσμευση υποβάλλεται από την τουριστική επιχείρηση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση.

3. Η θεώρηση εισόδου για πρακτική άσκηση είναι ισόχρονη με τη σύμβαση πρακτικής άσκησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι (6) μήνες και δεν δύναται να ανανεωθεί. Εάν η διάρκεια της σύμβασης, στο πλαίσιο ενωσιακών προγραμμάτων, είναι μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών, η διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης.

4. Στο πεδίο «παρατηρήσεις» της εθνικής θεώρησης εισόδου καταχωρείται η ένδειξη «B.10 Ασκούμενος». Η διάρκεια ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης πρακτικής άσκησης.

5. Η απόφαση επί της πλήρους αιτήσεως αναφορικά με τη διαδικασία εισδοχής ασκούμενου σε συγκεκριμένο σύμφωνα με το άρθρο 127H φορέα υποδοχής, λαμβάνεται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών. Εάν οι πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά που παρέχονται προς υποστήριξη της αίτησης είναι ελλιπή, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, για τις συμπλη-

ρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται και ορίζουν προθεσμία ενός (1) μηνός για την υποβολή τους. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται μέχρις ότου οι αρμόδιες αρχές λάβουν τις απαιτούμενες συμπληρωματικές πληροφορίες. Εάν οι συμπληρωματικές πληροφορίες ή τα συμπληρωματικά έγγραφα δεν προσκομισθούν εντός της προθεσμίας αυτής, η αίτηση μπορεί να απορριφθεί.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού δύνανται να καθορίζονται επιπλέον στοιχεία, πέραν των οριζόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) έως (vi) της παραγράφου 1 του παρόντος, που σχετίζονται με την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης σε εγκεκριμένους φορείς υποδοχής πρακτικής άσκησης.

Με την ίδια απόφαση, όσον αφορά στην πρακτική άσκηση σε τουριστικές επιχειρήσεις, καθορίζεται το είδος των τουριστικών επιχειρήσεων στις οποίες τοποθετούνται οι ασκούμενοι πολίτες τρίτων χωρών, καθώς και το ποσοστό αυτών επί του συνολικού αριθμού των πρακτικά ασκούμενων ανά επιχείρηση, όπως αυτός καθορίζεται στην εθνική νομοθεσία, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Με την ίδια απόφαση οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δύνανται να προβλέπουν κυρώσεις κατά φορέων υποδοχής που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν Κεφάλαιο. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 127Η

Έγκριση φορέων υποδοχής ασκούμενων
(άρθρα 15 και 33 Οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης του φορέα υποδοχής ασκούμενων, η οποία περιλαμβάνει τους όρους και τα κριτήρια της έγκρισης, τη διάρκεια ισχύος της, τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής ανάκλησης και μη ανανέωσης έγκρισης του φορέα, καθώς και τις τυχόν επιβαλλόμενες κυρώσεις. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 127Θ

Απόρριψη, ανάκληση εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση - Διαδικαστικές εγγυήσεις
(άρθρα 20, 21 και 34 της Οδηγίας)

1. Απορρίπτεται αίτηση για είσοδο και διαμονή με σκοπό την πρακτική άσκηση ή ανακαλείται εθνική θεώρηση εισόδου που έχει χορηγηθεί για τον σκοπό αυτόν, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 24 και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α) όταν δεν πληρούνται ή παύουν να πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 127Ζ,

β) όταν ο φορέας υποδοχής δεν είναι εγκεκριμένος,

γ) όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο ασκούμενος διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

δ) όταν ο φορέας υποδοχής δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της πρακτικής άσκησης,

ε) όταν ο φορέας υποδοχής της πρακτικής άσκησης έχει δημιουργηθεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου ασκούμενων,

στ) αν ο φορέας υποδοχής βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα,

ζ) αν ο φορέας υποδοχής της πρακτικής άσκησης δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις, σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τη φορολογία.

2. Η αίτηση απορρίπτεται, όταν εις βάρος του φορέα υποδοχής έχουν επιβληθεί, μέσα σε χρονικό διάστημα δυο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης για εισοδο και διαμονή με σκοπό την πρακτική άσκηση:

i. τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση 29164/755/2019 (Β' 2686), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή

ii. δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα ελεγκτικά όργανα του ΣΕΠΕ για παραβάσεις που αφορούν αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.

Ο έλεγχος για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, πραγματοποιείται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων των αρμόδιων φορέων για τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση και του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Μέχρι τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου, ο νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα υποδοχής υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνει ότι δεν έχουν επιβληθεί εις βάρος του οι κυρώσεις της παρούσας παραγράφου.

3. Σε περίπτωση καθορισμού ανώτατου αριθμού θέσεων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 127ΣΤ, μια αίτηση για εισοδο και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας, που θεωρείται ότι, τελεί σε σχέση εξαρτημένης εργασίας απορρίπτεται, εφόσον η εν λόγω θέση απασχόλησης δύναται να καλυφθεί από ημεδαπό ή πολίτη της Ένωσης ή πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νομίμως στην Ελλάδα. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της αρχής της προτίμησης των πολιτών της Ένωσης, όπως διατυπώνεται στις σχετικές διατάξεις των Πράξεων Προσχώρησης.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, κάθε απόφαση απόρριψης ή ανάκλησης θεώρησης εισόδου λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

5. Παράλληλα με τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται και οι διατάξεις περί απόρριψης και ανάκλησης, όπως αυτές ισχύουν στον Κώδικα Θεωρήσεων.

6. Οι λόγοι, νομικοί και πραγματικοί, για τους οποίους απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης, κοινοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα. Οι λόγοι για την απόφαση ανάκλησης θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης κοινοποιούνται εγγράφως τόσο στον ασκούμενο, όσο και στον φορέα υποδοχής.

7. Τυχόν προσφυγή στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο δεν απαλλάσσει τον ασκούμενο από την υποχρέωση να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια μετά το πέρας της μέγιστης εξάμηνης διάρκειας διαμονής.

8. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις, σχετικά με τις εθνικές θεωρήσεις διαμονής καθορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα περί Θεωρήσεων.

9. Στους εισερχόμενους με εθνική θεώρηση εισόδου πολίτες τρίτων χωρών για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης δεν μπορεί, κατά τον χρόνο ισχύος της, να χορηγηθεί άδεια διαμονής οποιασδήποτε κατηγορίας και οφείλουν να εγκαταλείψουν αμέσως το ελληνικό έδαφος, μετά τη λήξη αυτής, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Άρθρο 127I

Δικαιώματα ασκούμενων - Πρόσβαση σε πληροφορίες, στατιστικά (άρθρα 22, 35 και 38 της Οδηγίας)

1. Οι ασκούμενοι, δικαιούνται ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού κατά τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο.

2. Πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως και δύο (2) έτη από την απόκτηση τίτλου, δικαιούνται ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 21Α του παρόντος νόμου.

3. Οι αρμόδιες Αρχές παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης και τις πληροφορίες σχετικά με την εισοδο και τη διαμονή, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Οι πληροφορίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

4. Οι αρμόδιες Αρχές δημοσιεύουν καταλόγους των εγκεκριμένων φορέων υποδοχής για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος. Επικαιροποιημένες εκδόσεις των εν λόγω καταλόγων πρέπει να δημοσιεύονται, το συντομότερο δυνατόν, μετά από κάθε μεταβολή τους.

5. Το Υπουργείο Εξωτερικών, μία φορά κάθε έτος και για πρώτη φορά με έτος αναφοράς το 2019 και όχι αργότερα από τις 30 Ιουνίου 2020, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 (ΕΕ L 199 της 31.7.2007), στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εθνικών θεωρήσεων εισόδου για λόγους πρακτικής άσκησης που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και για τον αριθμό των ασκούμενων, των οποίων η εθνική θεώρηση εισόδου ανακλήθηκε. Οι στατιστικές αυτές κατανέμονται ανά ιθαγένεια, και, στο μέτρο του δυνατού ανά διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου.»

Άρθρο 28
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλη διάταξη ορίζει διαφορετικά.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2020

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών κ.α.α.

Υφυπουργός Οικονομικών

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός

Εξωτερικών κ.α.α.

Υπουργός Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας

και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ

Τουρισμού

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

